

Region Telčsko

1:150 000

	Církevní památky		Zajímavosti a unikáty
	Díla umělců		Hrad
	Stopy slavných osobností		Zřícenina
	Zámek		Židovské památky
	Muzea a galerie		Vesnická památková zóna
	Rozhledny a vyhlídková místa		Parky, obory a přírodní prvky
	Městská památková zóna		Natura 2000
	Městská památková rezervace		Zvláště chráněná území
	Sochařská a drobná architektura		

VYBRANÉ TURISTICKÉ ZAJÍMAVOSTI REGIONU

HRADY

- Hrad Roštejn, Doupě**
49°15'6.635"N, 15°25'34.526"E
Dobře zachovaný hrad, který se vypíná na skalnatém vrcholu kopce, postavili ve 14. století páni z Hradce. Na jeho severním konci se tyčí bergfrit – věž velmi neobvyklého půdorysu zploštělého sedmiúhelníka s tupým břitem, která nabízí pěkný výhled do okolí. Objekt je v současnosti v majetku kraje Vysočina a sídlí zde pobočka Muzea Vysočiny Jihlava, takže jeho brány jsou návštěvníkům otevřené. V hradních interiérech je umístěna stálá expozice, která dokumentuje historii hradu a způsob života a řemeslný um našich předků v této oblasti Vysočiny. Zajímavostí je Erbovní sál – stěny sálu jsou vyzdobeny téměř sedmi sty erby – a Botanický sál – na stěnách je unikátní vyobrazení téměř tří set užitečných a léčivých rostlin a dřevin.

ZŘÍCENINY

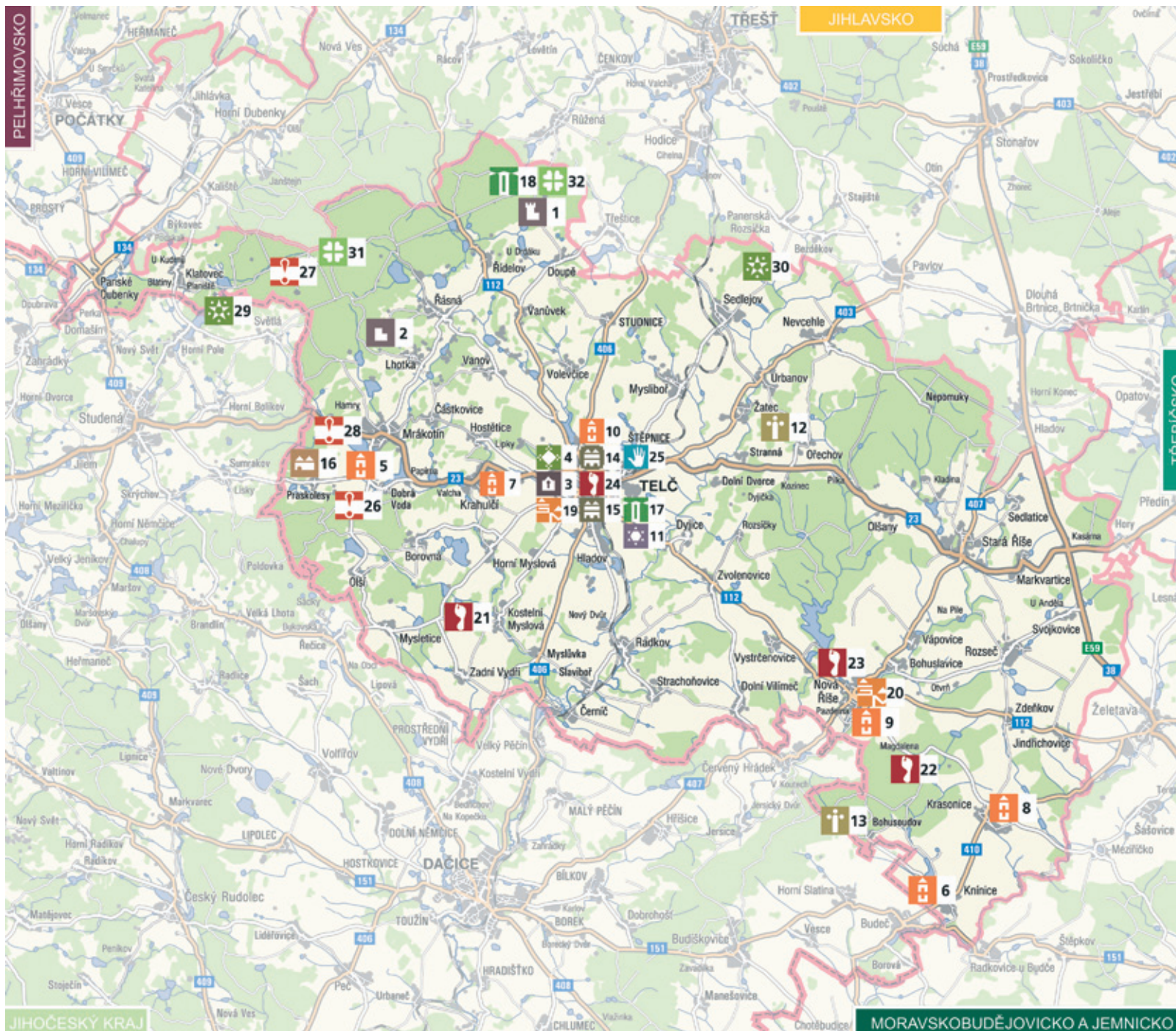
- Zřícenina hradu Štamberk, Řásná**
49°12'46.793"N, 15°22'41.319"E

ZÁMKY

- Zámek Telč** 49°11'6.606"N, 15°27'5.39"E
Historie zámku začíná již ve 2. polovině 14. století, kdy páni z Hradce vybudovali v Telči gotický hrad,

>>>>

www.dedictivysociny.cz

Evropská unie
Evropský fond pro regionální rozvoj
Investice do vaší budoucnosti

ROP
Jihovýchod

Kraj Vysočina

Investice do vaší budoucnosti. Spolufinancováno Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj a krajem Vysočina.
Vydal: Krajský úřad kraje Vysočina, Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, květen 2011, Žižkova 57, 587 33 Jihlava,
tel.: 564 602 111, www.kr-vysocina.cz

Neprodejně.

který měl především obranný charakter. Osvícený Zachariáš z Hradce nechal v polovině 16. století starý hrad přestavět a rozšířit o nové renesanční paláce. První fázi přestavby provedl Leopold Estreicher, stavitel z nedalekých Slavonic. Z této doby pochází sgrafitová výzdoba Malé hodovní síně a Klenotnice. K dalším pracím si Zachariáš z Hradce pozval zkušeného italského stavitele Baldassara Maggiho. Ten se podílel na výstavbě a výzdobě reprezentační palácové budovy s řadou renesančních sálů zdobených dřevěnými kazetovými stropy. Zajímavým uměleckým dílem je štuková výzdoba kaple Všech svatých (1580), kde pod mramorovým náhrobkem odpočívá mecenáš této krásy Zachariáš z Hradce a jeho první manželka Kateřina z Valdštejna. Zámek nabízí několik prohlídkových tras. Kromě toho lze navštívit zámekovou zahradu, park, další výstavní prostory a muzeum.

PARKY, OBORY A PŘÍRODNÍ PRVKY

 4. Zámecký park, Telč
49°11'6.202"N, 15°27'1.088"E

CÍRKEVNÍ PAMÁTKY

 5. Kostel sv. Jáchyma, Dobrá Voda
49°10'42.383"N, 15°22'39.247"E

Výrazně na návrší situovaná sakrální stavba je zasvěcena sv. Jáchymovi. Kostelík byl vystavěn v roce 1682 původně pro nedalekou osadu horníků, kteří ve zdejší lokalitě těžili stříbrnou rudu. Donátorem stavby byla vrchnost telečského panství, hrabě Jáchym Slavata.

 6. Kostel sv. Kříže, Knínice
49°5'37.199"N, 15°36'14.495"E

Barokní kostel byl postaven v letech 1715–1717 jako součást jezuitské rezidence nejprve jihlavských, posléze telečských jezuitů. V lici jižního průčelí ke kostelu přiléhá kontribuční sypka, která ale původně sloužila jako obytná budova.

 7. Kostel sv. Jana Nepomuckého, Krahulčí
49°10'56.318"N, 15°25'50.653"E

Barokní kostel, jeden z prvních na našem území zasvěcený Janu Nepomuckému, je výraznou dominantou zdejší krajiny. Stavitelem kostela byl v letech 1726–1728 František Antonín hrabě Liechtenstein-Kastelkorn. Ke kostelu přiléhá budova, která je údajně pozůstatkem záměru založit zde františkánský klášter.

 8. Kaple Narození Panny Marie Humberské, Krasnice
49°7'3.621"N, 15°37'29.486"E

Kaple na návrší zvaném Humberk byla postavena jako projev díky za uzdravení Karla Maxmiliána hraběte Thurna, kterého v roce 1660 postihla těžká oční choroba. V roce 1901 byla kaple podstatně zveřejněna, upravena v novogotickém slohu a slavnostně vysvěcena. Stavbu navrhl a finančně podpořil zdejší farář Hugo Černý a řídil ji mistr František Kolbáček z Heřmanova.

 9. Premonstrátský klášter s kostelem sv. Petra a sv. Pavla, Nová Říše
49°8'21.906"N, 15°33'53.311"E

Premonstrátský klášter byl založen ve 13. století a svoji barokní podobu získal v průběhu 18. století, kdy hospodářsky i kulturně nejvíce prosperoval. Prohlídková trasa kromě návštěvy opatského kostela sv. Petra a Pavla, představí prelaturu, sály osobností, pamětní síň bratří Pavla a Antonína Vranických i klášterní knihovnu. Ta je zdobena výjevy ze života zakladatele premonstrátského řádu sv. Norberta a mezi knihami se nacházejí čtyři vzácné svazky herbáře z 18. století, jež se staly předlohou pro výzdobu tzv. novoríšské keramiky.

Kostel sv. Petra a Pavla je vynikající ukázkou barokní architektury na Moravě. Vnitřní stěny kostela jsou vyzdobeny freskami Jana Lukáše Krackera z let 1766–1767. Bohatá a vkusná malířská výzdoba je vhodně doplněná umělecky hodnotným mobiliářem.

 10. Kostel sv. Jakuba, Telč
49°11'5.969"N, 15°27'2.556"E

Nejstarší spolehlivá zmínka o farním kostele sv. Jakuba pochází z roku 1372. Kostelu dominuje mohutná, 60 m vysoká věž, jež nabízí nádherné výhledy na historické centrum města. V 15. století byl kostel v duchu módního stylu gotiky přestavěn, ale podíl na dnešním vzhledu stavby mají také jezuité a zvláště regotizace, jež proběhla na sklonku 19. století.

 Kostel sv. Ducha, Telč
49°10'58.434"N, 15°27'16.443"E

Za nejstarší farní a hřbitovní kostel v Telči je pokládán kostel sv. Ducha s románskou věží, která dnes návštěvníkům nabízí pěkný výhled na město. Kostel se původně nacházel v areálu románského zeměpanského dvorce chráněného příkopem. Areál sloužil jako sídlo vilika (královského úředníka), případně jako zeměpanská celní stanice a kupecký dvůr. V písemných pramenech je jako opevněné sídlo poprvé zmiňován roku 1315.

ŽIDOVSKÉ PAMÁTKY

 11. Židovský hřbitov, Telč
49°10'28.046"N, 15°27'46.096"E

Synagoga, Telč
49°11'0.117"N, 15°27'20.719"E

SOCHAŘSKÁ A DROBNÁ ARCHITEKTURA

 12. Památník paravýsadku Out Distance, Ořechov
49°11'51.17"N, 15°31'42.816"E

OUT DISTANCE byl krycí název pro odbojovou operaci, kterou připravilo Ministerstvo národní obrany exilové československé vlády v Londýně na jaře 1942. Parašutistický výsadek se uskutečnil 28. 3. 1942 u obce Ořechov. Jedním z cílů operace byla sabotáž michelské plynárny v Praze, která se ovšem nezdařila. Dále pak měla skupina dopravit náhradní vysílačku a kódovací klíč skupině Silver A. Po uskutečnění úkolů měli členové paravýsadku působit v odboji.

 13. Pomník romskému etniku, Bohusoudov
49°6'29.72"N, 15°34'34.359"E

Prostý neopracovaný žulový pomník romským občanům, kteří v důsledku rasové perzekuce zahynuli za 2. světové války v koncentračních táborech, stojí na severovýchodním okraji obce Bohusoudov, v místech, kde stála obydlí Romů, kteří se sem stahovali na zimu ze širokého okolí.

MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ REZERVACE

 14. Městská památková rezervace Telč
49°11'3.718"N, 15°27'11.045"E

MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA

 15. Městská památková zóna Telč-Staré Město
49°10'36.664"N, 15°27'30.901"E

VESNICKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA

 16. Vesnická památková zóna Praskolesy
49°10'31.547"N, 15°21'22.088"E

ROZHLEDNÝ A VYHLÍDKOVÁ MÍSTA

 17. Rozhledna Oslednice, Telč
49°10'49.448"N, 15°28'5.054"E

Na vrchu Oslednice u Telče se v minulosti nacházelo popraviště a později zde stála 16 m vysoká dřevěná rozhledna z roku 1898, která zanikla ve 20. letech 20. století. Dnešní stavba má ocelovou konstrukci a po 175 schodech lze vystoupit na vyhlídkový ochoz ve výšce 31,2 m.

 Věž kostela sv. Jakuba, Telč
49°11'5.969"N, 15°27'2.556"E

Nejstarší spolehlivá zmínka o farním kostele sv. Jakuba pochází z roku 1372. Kostelu dominuje mohutná, 60 m vysoká věž, jež nabízí nádherné výhledy na historické centrum města.

 Věž kostela sv. Ducha, Telč
49°10'58.434"N, 15°27'16.443"E

Protější straně historického centra vévodí románská věž kostela sv. Ducha, která návštěvníkům nabízí pěkný výhled na město. Z původně románského kostela, jenž k věži přiléhá, dodnes stojí pouze jeho západní průčelní zeď, spočívá na jedinou stěnou věže.

 18. Věž hradu Roštejn, Doupě
49°15'6.635"N, 15°25'34.526"E

GALERIE, MUZEA, PAMĚTNÍ SÍNĚ

 19. Muzeum (pobočka Muzea Vysočiny Jihlava), Telč
49°11'6.606"N, 15°27'5.39"E

Pobočka Muzea Vysočiny sídlí v části zámku. Nejstarší muzeum na jihozápadní Moravě se může pochlubit největší sbírkou svatebních praporečků s figurální výškovou v České republice. Expozice je zaměřena na tvorbu akademického sochaře a cestovatele F. V. Foita a jeho etnografické sbírky z cest do Afriky. Návštěvník má možnost seznámit se s historií Telčska nebo nahlédnout do života horácké venkovské rodiny či bohatého měšťanstva. Mezi nejzajímavější exponáty patří pohyblivý betlém z konce 19. století.

 Městská galerie Hasičský dům v Telči
49°11'2.231"N, 15°27'12.413"E

Hasičský dům, ve kterém je galerie umístěna, je nejmladší budovou na telčském náměstí.

Městská galerie pořádá ročně pět přibližně dvouměsíčních autorských výstav. Důraz je více kladen na nadčasovou originalitu díla než na jeho zapojení do dobových proudů. Galerie má zájem také propagovat tvorbu autorů spojených svým životem s Vysočinou, jako je Bohuslav Reynek, Jiří John, Otto Stritzko, Jaroslav Panuška, Jindřich Průcha, Míla Doleželová ač Jan Mostek.

 20. Pamětní síň Jana a Antonína Vranických v Nové Říši (klášter)
49°8'21.906"N, 15°33'53.311"E

Na počátku 90. let 20. století byla v objektu novoříšského kláštera zpřístupněna pamětní síň hudebních skladatelů a houslistů bratrů Vranických. V první místnosti se nachází expozice zaznamenávající jejich životní cesty a studium na rodné Moravě včetně reprodukcí záznamů v purkrechtních knihách a rodokmenu. V druhé je zachycena jejich vrcholná životní dráha spojená zejména s Vídni a jejich přátelský vztah se skladateli Josephem Haydnem a W. A. Mozartem. Vystaveny jsou zde také hudební nástroje.

STOPY SLAVNÝCH OSOBNOSTÍ

 21. Kostelní Myslová František Mořic Nágl (malíř)
rodná obec 49°8'52.104"N, 15°25'43.996"E

 22. Krasnice - Majdalena Otokar Březina (básník)
místo letních pobytů – myslivna Majdalena
49°7'39.125"N, 15°35'11.58"E

Jedná se původně o poutní kapli sv. Magdaleny, připomínané již v roce 1629, na jejímž místě byla v roce 1768 postavena kaple nová. V roce 1807 byla rodem Podstatzkých adaptována na myslivnu a zobytněna, což připomíná nápis nad vchodem. Objekt byl místem letních pobytů básníka Otokara Březiny.

 23. Nová Říše Otokar Březina (básník)
působíště – dům č. p. 31 (pamětní deska)
49°8'28.692"N, 15°33'35.561"E

Pavel Vranický (hudební skladatel, houslista)
Antonín Vranický (hudební skladatel, houslista)
rodná obec premonstrátský klášter (expozice)
49°8'21.906"N, 15°33'53.311"E

 24. Telč František Mořic Nágl (malíř)

místo pobytu - pamětní deska osazená v dlažbě na nám. Zachariáše z Hradce 49°11'1.314"N, 15°27'16.976"E

DÍLA UMĚLCŮ

 25. Telč David Lipart (sochař)
sloup se sochou Panny Marie (nám. Zachariáše z Hradce)
49°11'2.152"N, 15°27'15.983"E

Barokní oblavový sloup z let 1716–1720 od sochaře Davida Liparta z Brtnovic a telčského kameníka Františka Neuwirtha je dominantou náměstí. Před svým domem jej nechala vystavět měšťanka Zuzana Hodová.

 Baldassare Maggi (stavitel)
zámek – renesanční přestavba
49°11'6.606"N, 15°27'5.39"E

ZAJÍMAVOSTI A UNIKÁTY

 26. Socha Permonika u kostela sv. Jáchyma, Dobrá Voda
49°10'42.837"N, 15°22'39.127"E

Kamenný památník s permonikem, stojící u hornické- ho kostela sv. Jáchyma, má připomínat hornickou historii Dobré Vody. Permoník láká návštěvníky slibem: „Kdo nos můj pohladí, celý rok svůj na poklady mítí bude“.

 27. Studánka Páně, Klatovec
49°13'32.083"N, 15°20'19.454"E

Vyhledávané místo pod vrcholem Javořice vybízí k osvětlení a načerpání sil k další cestě. Kamenná studánka krytá síndelovou stříškou a kamenný stůl Páně připomínají evangelickou tradici, kdy se u studánky v době protireformace scházeli k bohoslužebným shromážděním tajní nekatolíci z okolí.

 28. Kamenolomy, Mrátotín
49°11'30.026"N, 15°21'46.618"E

Těžba různých druhů žul zde probíhá již od 19. století, především v Bínově a Vyhledalově lomu. Odsud pochází žulový monolit ze třetího nádvoří Pražského hradu, který byl vyláman v roce 1925 a svoji délkou 15 m se řadí k největším vylámaným kusům kamene na našem území.

NATURA 2000

 29. Zhejral
49°13'00"N, 15°18'55"E

Kolem rybníků Zhejral a Karhové se při hranici kraje Vysočina a Jihočeského zachovala cenná řada biotopů vázaných na tradiční obhospodařování krajiny spolu s výskytem celé řady vzácných a chráněných druhů organismů. Nejlépe zachovalý komplex mokřadních společenstev okrajů rybníků, rašelinišť, rašelinných a vlhkých pcháčových luk, podhorských smilkových trávníků, smrkových olšin a pramenišť hostí údolí Studenského potoka se nachází asi 2 km západně od nejvyššího vrcholu Českomoravské vrchoviny, 836,5 m vysoké Javořice.

 30. Rašelinné jezero Rosička
49°14'30"N, 15°30'49"E

Lokalita se nachází v těsné blízkosti lesní silničky mezi obcemi Sedlejev a Panenská Rosička na Telčsku. Jedná se o lesní rašelinné jezero v široké úžlabině s početnou populací čolka velkého. Spolu s výskytem dalších druhů obojživelníků je rybníček významný i jako lokalita lekninu bělostného.

ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ

 31. Přírodní památka Michova skála
49°13'50.83"N, 15°21'14.569"E

 32. Přírodní rezervace Roštyňská obora
49°15'10.066"N, 15°25'52.365"E

Hrad Roštejn a staré bukové porosty, které jej obklopují, hostí regionálně významnou populaci netopyra černého. V oboře byla nalezena také zachovalá společenstva motýlů a řada chráněných druhů živočichů. Jedná se o jeden z mála zachovalých zbytků původních společenstev květnatých a acidofilních bučin v Jihlavských vrších.